

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୋଟ 26 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି । ବିଭାଗ-କ (20) + ବିଭାଗ-ଖ (3+3) । ଏବଂ 6 ଟି ଗୁଡ଼ିଚ ପୃଷ୍ଠା ଅଛି ।

ବୋଲ୍ ନମ୍ବର

[illegible]

କୋଡ଼୍ ନମ୍ବର

SET

A

ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର

(318-OD)

000390

ପରୀକ୍ଷା ଦିନ ଓ ତାରିଖ

ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର

1.

2.

1. Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.

2. Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
3. Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
4. Write your Question Paper Code No. **66/SS/O/OR-A** on the Answer-Book.

ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ :

1. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଥିବା ଯଥାସ୍ଥାନରେ ତୁମର ରୋଲ ନମ୍ବର ଲେଖ ।
2. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପାଇବା କ୍ଷଣି ସେଥିରେ ଥିବା ମୋଟ ପୃଷ୍ଠାସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ମୋଟ ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା ଏହି ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିନିଅ । ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖ ।
3. ଉତ୍ତରଖାତାରେ କୌଣସି ସଂକେତ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖିଲେ ତୁମକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବ ।
4. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା କୋଡ୍ ନମ୍ବର **66/SS/O/OR-A** ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଖାତାରେ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

1

[Contd...

ECONOMICS

ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର
(318-OD)

000390

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

ସମୟ : 3 ଘଣ୍ଟା]

[ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ : 100

- Note : (i) This Question Paper consists of **two** Sections, viz., 'A' and 'B'.
(ii) **All** questions from Section 'A' are to be attempted.
(iii) Section 'B' has **two** options. Candidates are required to attempt questions from **one option** only.

- ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : (i) ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ବିଭାଗ ଯଥା 'କ' ଓ 'ଖ' ରହିଛି ।
(ii) 'କ' ବିଭାଗର ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।
(iii) 'ଖ' ବିଭାଗର ଦୁଇଟି ବିକଳ୍ପ ରହିଛି । ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବିକଳ୍ପରୁ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

SECTION - A

ବିଭାଗ-କ

1. Differentiate between 'exclusive series' and 'inclusive series'. 2
ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।
2. Define capital. Give an example. 2
ପୁଞ୍ଜିର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର । ଏହାର ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
3. Explain 'interest' as a factor income. 2
ସୁଧ କିପରି ଏକ ସାଧନ ଆୟ ଦର୍ଶାଅ ।
4. What is mixed income ? Explain. 2
ମିଶ୍ରିତ ଆୟ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. What does an upward rising supply curve of a good indicate ?

2

ଏକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ଯୋଗାଣ ରେଖା କ'ଣ ସୂଚିତ କରେ ?

6. State the basis of Classifying taxes into direct and indirect tax.

2

କେଉଁ ଉପାୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ କରର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ କରାଯାଇପାରେ ?

7. Explain 'ensuring stability in prices' objective of a government budget.

2

ସରକାରୀ ବଜେଟ୍‌ରେ 'ଦରର ସ୍ଥିରାବସ୍ଥାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା' କିପରି ଏକ ଅଭିପ୍ରାୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

8. Give meanings of paper money and credit money.

2

କାଗଜ ମୁଦ୍ରା ଓ ରକ୍ଷା ମୁଦ୍ରାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କର ।

9. What is Cash Reserve Ratio ? What happens when it is decreased ?

2

ସଂରକ୍ଷିତ ନଗଦ କୋଷ ଅନୁପାତ କ'ଣ ? ଏହା ହ୍ରାସ ହେଲେ କ'ଣ ଘଟେ ?

10. Explain the meaning of 'alternative uses of resources' with the help of an example.

5

ଏକ ଉଦାହରଣ ସହ ସମ୍ବଳର ବିକଳ ବ୍ୟବହାର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

11. Draw the format of a table indicating its common parts.

5

ଏକ ସାରଣୀର ଗଠନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହାର ସାଧାରଣ ଅଂଶ ସବୁ ଦର୍ଶାଅ ।

12. Calculate National Income :

(₹ Crore)

5

(i) Consumption of fixed capital	5
(ii) Private final consumption expenditure	250
(iii) Net factor income to abroad	10
(iv) Net indirect tax	30
(v) Net domestic capital formation	40
(vi) Government final consumption expenditure	50
(vii) Exports	20
(viii) Imports	25
(ix) Profit	40

ଜାତୀୟ ଆୟ ହିସାବ କର ।

(କୋଟି-ଏରେ)

(i) ଭିର ପୁଞ୍ଜିର ଉପଯୋଗ	5
(ii) ବେସରକାରୀ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବ୍ୟୟ ଉପଯୋଗ	250
(iii) ବିଦେଶରୁ ମିଳୁଥିବା ପ୍ରକୃତ ଘରୋଇ ଆୟ	10
(iv) ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପରୋକ୍ଷ କର	30
(v) ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଘରୋଇ ପୁଞ୍ଜି ଗଠନ	40
(vi) ସରକାରୀ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବ୍ୟୟ ଉପଯୋଗ	50
(vii) ରସ୍ତାନ୍ତ	20
(viii) ଆମଦାନୀ	25
(ix) ଲାଭ	40

13. Define national income. Giving reason explain how should the following be treated in estimating national income ?

5

- Interest payment by a firm on loan taken to buy a machine.
- Expenditure on festival gifts to employees.

ଜାତୀୟ ଆୟର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର । କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଆୟ ଆକଳନରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଉପାଦାନର କି ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ ?

- ମେସିନ୍ କ୍ରୟ ନିମିତ୍ତ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନେଉଥିବା ରଣ ଉପରେ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ।
- କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀରେ ଉପହାର ନିମିତ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ।

14. Explain why 'marginal cost = marginal revenue' a necessary condition for profit maximization.

5

ସର୍ବାଧିକ ଲାଭ ଉପାର୍ଜନରେ କାହିଁକି ସୀମାନ୍ତ ପରିବ୍ୟୟ ସୀମାନ୍ତ ଆୟ ସହ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

15. Explain the role of government budget in correcting balance of payments deficit. 5
ଦେୟ ସନ୍ତୁଳନ ନିଅଣ୍ଟକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାରେ ସରକାରୀ ବଜେଟର କି ଭୂମିକା ଥାଏ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

16. Explain the implications of 'fixed exchange rate policy' followed in India prior to 1990-91. 5
1990-91 ପୂର୍ବରୁ ଭାରତରେ ଛିଡା ବିନିମୟ ଦର ନୀତିର ପରିଣାମ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

17. "The well-being of people in a country increases only when capabilities and opportunities to work in a society improve". Explain the statement with the help of an example. 8
ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଜନମଙ୍ଗଳ ବୃଦ୍ଧିପାଏ ଯେତେବେଳେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ସମାନ ଭାବେ ଏକ ସମାଜରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ଏହି ଉକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ଏକ ଉଦାହରଣ ସାହାଯ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

18. A shopkeeper sells 50 shirts of different brands at different prices given below. Calculate weighted mean price. 8

Brands	Qty.sold	Price per shirt (₹)
A	10	100
B	20	150
C	15	200
D	5	250

ଏକ ଦୋକାନୀ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ରାଣ୍ଡର ୫୦ ଟି ଷାର୍ଟ ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦରରେ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି । ଏହାର ମାଧ୍ୟମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

ବ୍ରାଣ୍ଡ	ବିକ୍ରୟ ପରିମାଣ	ଦର (ଟଙ୍କାରେ)
A	10	100
B	20	150
C	15	200
D	5	250

19. Explain the chain of effects of 'excess supply' of a commodity on its price and quantity demanded and supplied. Use diagram. 8

ଏକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ଯୋଗାଣ ଏହାର ଦର, ଚାହିଦା ପରିମାଣ ଓ ଯୋଗାଣ ପରିମାଣ ଉପରେ କି କି ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ? ଏକ ରେଖାଚିତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଅ ।

20. Explain financial sector reforms under New Economic Policy (1991). 8

ନୂତନ ଆର୍ଥିକ ନୀତି (1991) ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘଟିଥିବା ସଂସ୍କାର ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

SECTION - B

ବିଭାଗ-ଖ

OPTION - I

ବିକଳ-I

(Role of Agriculture and Industry in India's Economic Development)

(ଭାରତର ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପର ଭୂମିକା)

21. Give an example of extensive cultivation. 2
ବିସ୍ତୃତ କୃଷିର ଏକ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
22. Industries help in exploiting natural resources. Explain how ? 5
ଶିଳ୍ପ କିପରି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ଶୋଷଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ?
23. Explain the main aspects of National Agricultural Policy (2000) which was designed to improve obstacles to agricultural development. 8
ଜାତୀୟ କୃଷିନୀତି (2000) କୃଷି ବିକାଶର ବାଧକଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ଦୂରୀଭୂତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OPTION - II

ବିକଳ-II

(Population and Economic Development)

(ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି)

21. Explain the formula for calculating Sex-Ratio. 2
ଲିଙ୍ଗାନୁପାତ ହିସାବ କରିବାରେ ପଦ୍ଧତି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
22. Explain the role of family planning programmes in India in solving population problem. 5
ଜନସଂଖ୍ୟା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ପରିବାର ନିୟୋଜନ ଯୋଜନାର ଭୂମିକା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
23. Explain the effects of population growth on environment and forests in India. 8
ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ଉପରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- o O o -

